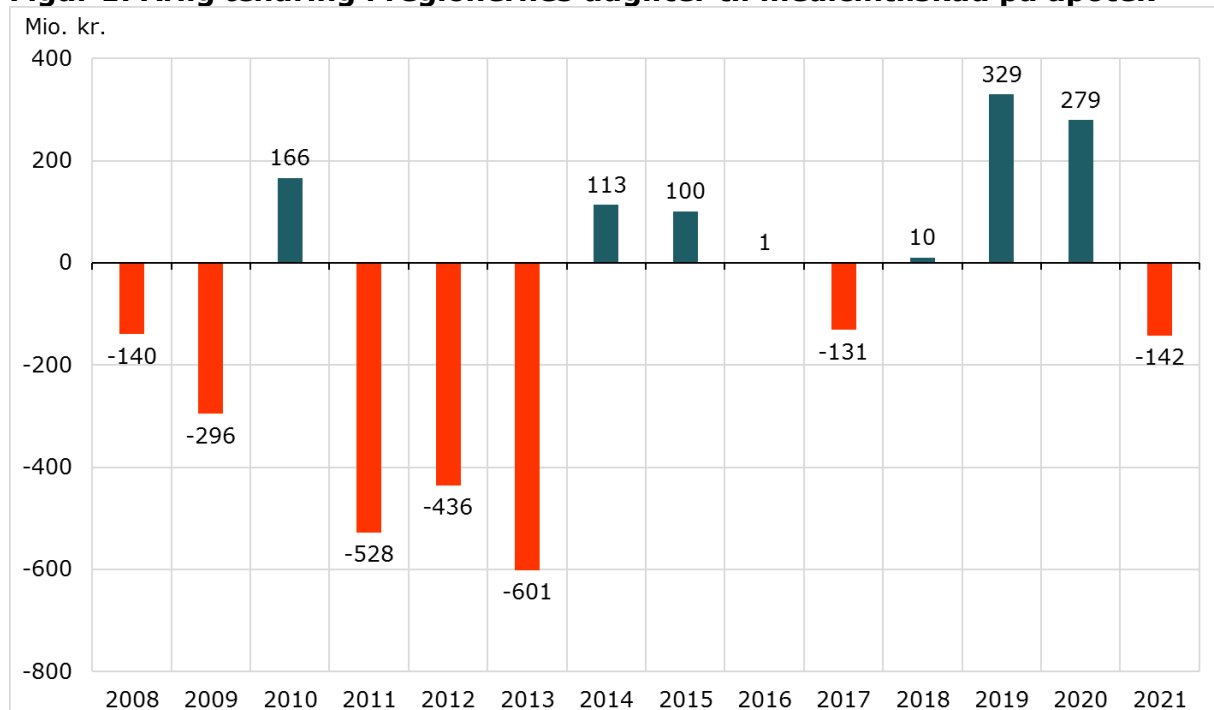


Regionerne sparede 142 mio. kr. på medicintilskud i 2021 fordi medicinpriserne på apotekerne faldt

Selv om apotekerne i 2021 udleverede 4 procent mere tilskudsberettiget medicin end året før, så har regionerne sparet 142 mio. kr. på udgifterne til medicintilskud. Årsagen er, at apotekernes priser på tilskudsmedicin i gennemsnit er faldet 6 procent i 2021. Dermed er kurven knækket og de seneste to års stigning i regionernes udgifter til tilskudsmedicin er på ny vendt til et fald. Siden 2007 er regionernes årlige udgifter til medicintilskud på apotekerne faldet med 1,3 mia. kr. Det fremgår af Sundhedsdatastyrelsens opgørelse af regionernes udgifter til medicintilskud til og med fjerde kvartal 2021.

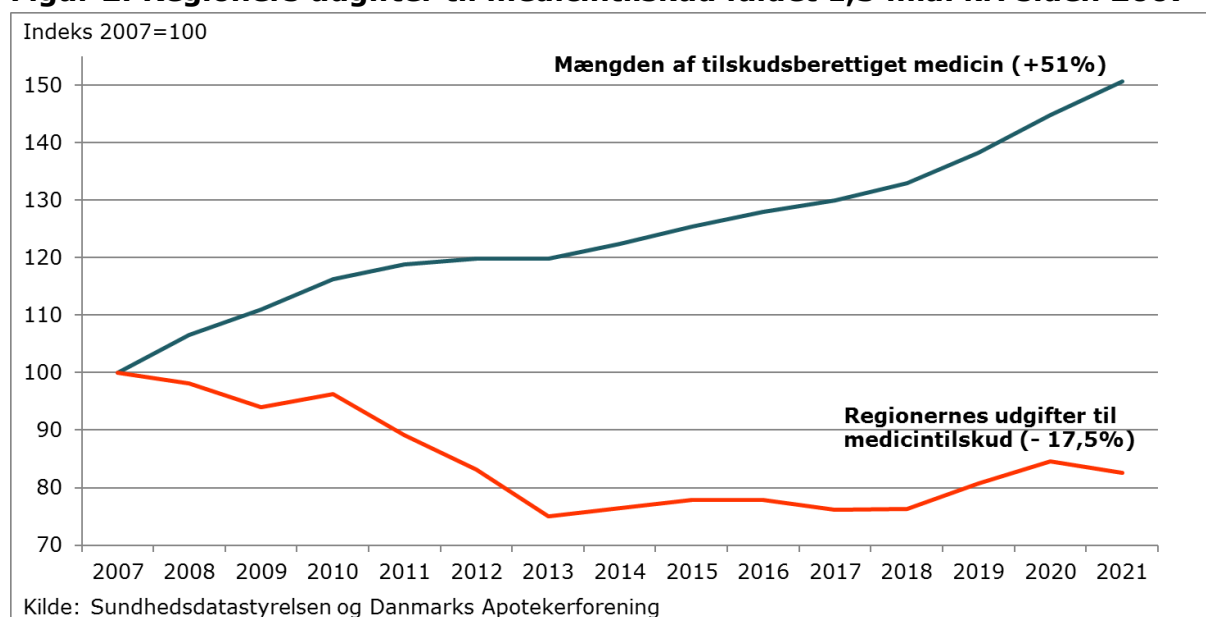
Når der i den offentlige debat har været talt om regionernes stigende udgifter til medicin udleveret på apotekerne, har fokus været på de stigninger, der var i udgifterne tilbage i 2019-2020. Men den stigning var resultat af nogle ekstraordinære forsyningsvanskeligheder, som kortvarigt gav usædvanlige prisstigninger, samtidig med at der blev udleveret mere medicin og igangsat dyrere behandlinger. Men i 2021 er regionernes udgifter til medicintilskud igen faldet som følge af faldende medicinpriser på apotekerne. Prisfald og sparede offentlige udgifter til medicintilskud har været det generelle billede siden 2007, jævnfør figur 1.

Figur 1: Årlig ændring i regionernes udgifter til medicintilskud på apotek



Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Apotekerforening

I 2021 blev der udleveret over 50 procent mere tilskudsberettiget medicin, end der gjorde i 2007. Alligevel sparer det offentlige nu 17,5 procent svarende til cirka 1,3 mia. kr. om året på udgifterne til medicintilskud i forhold til 2007, jævnfør figur 2 nedenfor.

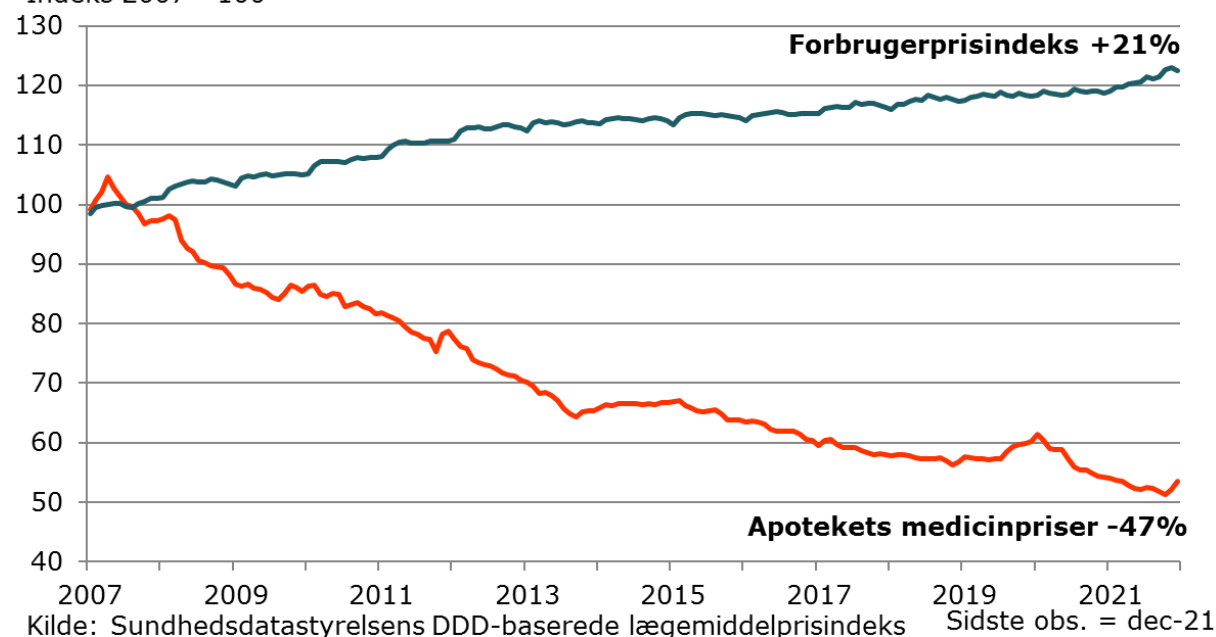
Figur 2: Regioners udgifter til medicintilskud faldet 1,3 mia. kr. siden 2007

Baggrunden for de faldende udgifter til medicintilskud siden 2007 er, at apotekernes medicinpriser er faldet med 47 procent siden 2007 (mens de generelle forbrugerpriser steg 21 procent), jf. figur 3. Det skyldes skarp generisk priskonkurrence på medicin efter patentudløb samt apotekernes effektive substitution til billigste kopi. Apotekets substitution alene sparer borger og samfund for 3,2 mia. kr. årligt¹.

Siden januar 2020 er apotekernes gennemsnitlige medicinpriser faldet 13 procent. Trods små prisstigninger i november-december 2021 var apotekets medicinpriser i december fortsat 1 procent *lavere* end samme måned året før. For hele 2021 *faldt* priserne på apoteksmedicin med 7,8 procent. Omvendt er de generelle forbrugerpriser *steget* med 1,9 procent i 2021, og 3 procent alene i december.

Figur 3: Prisen på apoteksmedicin er faldet med 47 procent siden 2007

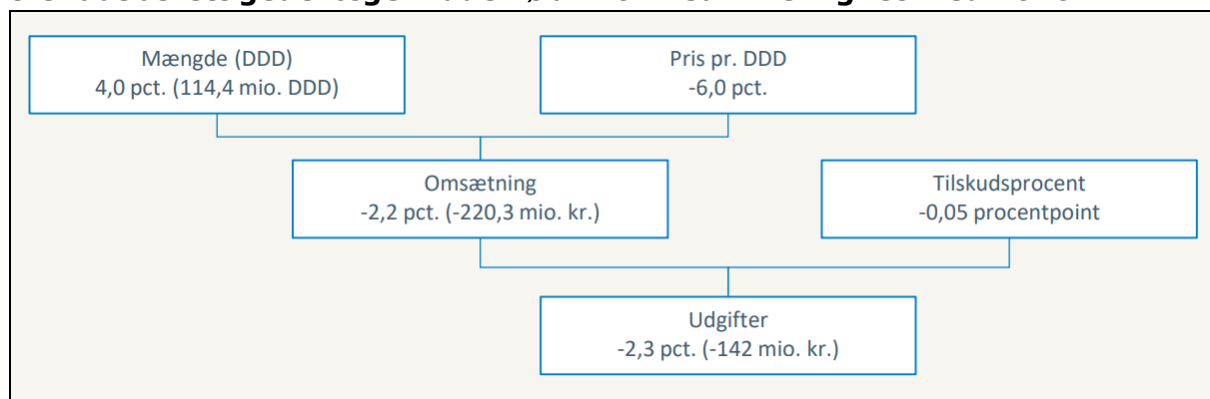
Gns. pris per døgndosis for apoteksforbeholdt medicin og samlet forbrugerprisindeks



¹ Besparelsen ved apotekernes substitution er beskrevet i [Lægemidler i Danmark 2020-21](#)

For tilskudsberettigede lægemidler faldt priserne i 2021 i gennemsnit med 9 procent. Men på grund af forskydninger af det samlede lægemiddelforbrug i retning af lidt dyrere behandlinger faldt den gennemsnitlige pris per døgndosis for de udleverede lægemidler med tilskud dog kun 6 procent i 2021. Da den gennemsnitlige medicintilskudsprocent var nogenlunde uændret i 2021, kunne der udleveres 4 procent mere tilskudsberettiget medicin for 2,3 procent færre tilskudskroner, jf. figur 4.

Figur 4: Sammensætning af udviklingen i udgifterne til medicintilskud til det tilskudsberettigede lægemiddelkøb i 2021 sammenlignet med 2020



Kilde: Sundhedsdatastyrelsen [MedicinØkonomi – Overblik 4. kvartal 2021](#)

Set i forhold til 2007 blev der i 2021 udleveret 50,7 procent mere tilskudsberettiget medicin, men for 17,4 procent lavere medicintilskudsudgifter. Baggrunden er et fald i de gennemsnitlige priser per døgndosis på den faktisk udleverede tilskudsmedicin på 38 procent siden 2007, jævnfør tabel 1 nedenfor. Priserne på tilskudsberettiget receptmedicin er faldet med hele 49 procent siden 2007, men forbrugsforskydninger mod dyrere behandlinger gør, at gennemsnitsprisen på den tilskudsmedicin, der faktisk udleveres, kun er faldet 38 procent.

Hertil kommer, at den gennemsnitlige medicintilskudsprocent er faldet. Medicintilskuddet er gået fra at udgøre 70,8 procent af de tilskudsberettigede medicinudgifter i 2007 til nu kun at udgøre 62,6 procent af medicinudgifterne i 2021. Tilskudsprocenten er således faldet 8,1 procentpoint svarende svarer til et fald på 11,5 procent.

Tabel 1: Ændring i udgifter til tilskudsberettiget medicin frem til 2021

2021 i forhold til starten af perioden (henholdsvis 2007 og 2020)

Ændring frem til 2021 i:	Siden 2020	Siden 2007
	2020-2021	2007-2021
Mængde (DDD)	4,0 %	+50,7 %
* Pris per døgndosis (DDD)	-6,0 %	-38,0 %
= Omsætning	-2,2 %	-6,6 %
* Tilskudsprocent	-0,1 %	-11,5 %
Regionale tilskudsudgifter	-2,3 %	-17,4 %

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Apotekerforening

Faldet i medicintilskuddets andel af medicinudgifterne skyldes blandt andet forhøjelse og ændret regulering af egenbetalingsgrænsen fra 2008 og ændring af tilskudsstatus for nogle lægemidler.

Samlet set svarer faldet i regionernes udgifter til medicintilskud siden 2007 med de 17,4 procent til et fald i regionernes udgifter til medicintilskud på apotekerne på cirka 1,3 mia. kr. årligt.

Faldende medicinpriser på apotek holder udgifterne til medicintilskud nede

Prisfaldet alene har (alt andet lige) bidraget svarende til et fald i udgifterne til medicintilskud på 2,8 mia. kr. siden 2007. Omvendt har stigningen i medicinforbruget i sig selv bidraget til en stigning i tilskudsudgifterne på 2,3 mia. kr. Endelig har faldet i den gennemsnitlige tilskudsprocent bidraget med et fald i tilskuddet på knap 800 mio. kr. siden 2007. Sammenlagt resulterer det i det faktiske fald i regionernes årlige udgifter til medicintilskud på knap 1,3 mia. kr. siden 2007.

Tabel 2: Bidrag til faldet i de regionale udgifter til medicintilskud siden 2007

	Procentvis ændring fra 2007 til 2021	Bidrag til ændring i omsætning siden 2007, mio. kr.	Bidrag til ændring i udgifter til medicintilskud siden 2007, mio. kr.
Pris/DDD	-38,0 %	-3.940	-2.788
Mængde (DDD)	50,7 %	3.252	2.302
Omsætning (mio. kr.)	-6,6 %	-688	-486
Tilskudsandel	-11,5 %		-788
Regionalt tilskud	-17,4 %		-1.274

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Apotekerforeningen

Hovedforklaringen på faldet i udgifterne til medicintilskud gennem en årrække er således de faldende medicinpriser på apoteket. Priserne på al apoteksforbeholdt medicin er som nævnt i gennemsnit faldet med 47 procent siden 2007, og baggrunden er patentudløb og skarp generisk priskonkurrence, som bliver understøttet af apotekets substitution til billigste kopi.

Skarp priskonkurrence giver Danmark Europas laveste priser på kopimedicin

Den skarpe generiske priskonkurrence har ført til, at Danmark i 2021 havde Europas laveste priser på kopimedicin. Det viser såvel en international [IQVIA-prisanalyse](#) af 7 store behandlingsområder udsat for generisk konkurrence, som en ny omfattende international [TLV-prisanalyse](#) udført af den svenske medicintilskudsstyrelse, Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV) i 2022 på IQVIA-data².

² Ifølge TLV-analysen har Danmark Europas laveste priser på medicin med generisk konkurrence i 2021, når der tages udgangspunkt i de forskellige europæiske landes forbrugssammensætning. Hvis der derimod alene tages udgangspunkt i den svenske forbrugssammensætning, har Danmark de næstlaveste priser på medicin med generisk konkurrence i Europa, kun overgået af Sverige. (I en international prissammenligning vil det land, hvis forbrugssammensætning der tages udgangspunkt i – her Sverige – oftest opnå relativt lavere prisniveau i beregningerne, end hvis de andre landes forbrugssammensætning inddrages.)